

متن سخنرانی جناب آقای دکتر صالحی معاون وزیر و رییس سازمان شیلات ایران در

همایش پرورش ماهی در دریا (Iran Cage Culture Conference 2018)

۱۳ تیر ۱۳۹۷ – سازمان شیلات ایران

خانمها، آقایان، کارشناسان و سرمایه گذاران گرامی؛

دنیای امروز با سه چالش عمده کاهش آب شیرین در دسترس، کمبود غذا و تخریب محیط زیست مواجه است. از آنجا که کشور ما نیز در منطقه کم آب قرار داشته و دچار بحران خشکسالی و کمبود منابع آب شیرین می باشد از این رو صنعت شیلات کشور نمی تواند در این منابع توسعه یابد و از طرف دیگر باتوجه به:

- ویژگی های اقلیمی مناسب دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان؛
 - ضرورت بهره گیری از آب های دریایی به منظور افزایش تولیدات آبی پروری؛
 - وجود بیش از ۵۰۰۰ کیلومتر نوار ساحلی سرزمینی و جزایر ؛
 - وجود گونه های بومی با ارزش اقتصادی بالا؛
 - ضرورت کاهش فشار صید بر ذخایر آبزیان دریایی از طریق هدایت جامعه صیادی به سوی آبی پروری پایدار ؛
 - وجود پتانسیل تولید بر اساس مطالعات انجام شده (برآورد بیش از دو میلیون تن در کشور)؛
 - توسعه پرورش ماهی در قفس در ۶۵ کشور دنیا با مجموع تولید بیش از ۳/۵ میلیون تن؛
 - استفاده از تجارب کشورهای پیشرو (نروژ، کانادا، شیلی، دانمارک، ژاپن، ایتالیا و ترکیه)؛
 - توان اشتغالزایی، ارزآوری، خودکفایی و درون زایی قابل توجه در این صنعت
- توسعه پرورش ماهی در قفس در آب های شمال و جنوب کشور در دستور کار سازمان شیلات ایران قرار گرفته است. میزان تولید ماهی در قفس در سال گذشته تا پایان فصل پرورش ۱۴۰۵۰ تن می باشد و در سال جاری نیز تاکنون تعداد ۶۷ مزرعه پرورش ماهی در قفس با ظرفیت اسمی تولید برابر ۲۴۱۷۶ تن در کشور راه اندازی شده و فعال می باشند. همچنین برنامه ریزی لازم برای توسعه پرورش ماهی در دریا به منظور دستیابی به ۲۰۰ هزارتن تولید تا پایان برنامه ششم توسعه

کشور در سال ۱۴۰۰ انجام شده است. در خصوص تعداد مجوزهای صادر شده برای این فعالیت نیز، می توان به ۱۴۵ فقره موافقت اصولی برای تولید ۲۳۰ هزارتن، ۶۶ فقره پروانه تاسیس برای تولید ۵۷۵۵۰ تن و ۱۰ مورد پروانه بهره برداری تا کنون اشاره نمود.

در توسعه پرورش ماهی در قفس به عنوان یک صنعت جدید، ایجاد زیر ساخت های لازم از طریق همراهی سازمان های مرتبط (حفاظت محیط زیست، بنادر و دریانوردی، دامپزشکی، نظام مهندسی، امور اراضی و)، انجام مطالعات تکمیلی مکان یابی و تعیین پهنه های دریایی مناسب برای استقرار قفس های دریایی و همچنین تعیین اسکله های پشتیبان بمنظور خدمات رسانی به مزارع دریایی مورد توجه قرار گرفته و نتایج مطالعات مذکور تصویب و حتی در موارد مربوط به سازمان حفاظت محیط زیست و بنادر و دریانوردی مجوزهای لازم نیز اخذ شده است. لذا اگرچه ضرورت توسعه این صنعت بر همگان آشکار و مبرهن است کندی آن را می توان ناشی از کمبود اعتبارات تخصیص یافته، مشکلات جذب تسهیلات بانکی و همچنین عدم تکمیل زیرساخت ها برشمرد.

یکی دیگر از موارد زیر ساختی انجام شده، همکاری صنعت بیمه کشور در زمینه پوشش بیمه ای سازه ها و محصول تولیدی قفس و همچنین بیمه نیروی انسانی شاغل در این بخش بوده است که تاکنون علاوه بر صندوق بیمه محصولات کشاورزی سه شرکت بیمه ای معتبر آمادگی لازم برای برقراری بیمه موارد فوق را اعلام نموده اند.

علی رغم محدودیت های تامین منابع اعتباری، مطالعات تکمیلی در سال ۹۴ آغاز و در سال ۹۶ به اتمام رسیده است و مطالعات پایش زیست محیطی در حال انجام بوده و ارزیابی ریسک گونه های بومی و اقتصادی نیز در مرحله تدوین شرح خدمات مورد تایید سازمان محیط زیست می باشد و طی نشست های مشترک با بررسی مطالعات مذکور، سازمان شیلات ایران با سازمان های دامپزشکی، بنادر و دریانوردی و محیط زیست به توافقات لازم رسیده است.

از دیگر اقدامات مهم انجام شده می توان به مواردی همانند انعقاد تفاهم نامه همکاری در زمینه پرورش ماهی در دریا با سازمان حفاظت محیط زیست و تصویب پهنه های مناسب برای پرورش ماهی در دریا، پیگیری موضوع مطالعه و احداث اسکله های ساحلی مورد نیاز جدید، استفاده از بنادر موجود و موج شکن

های مردمی در سواحل جنوب کشور به منظور پشتیبانی از مزارع پرورش ماهی در دریا، برگزاری جلسات با مراکز تکثیر و کارخانجات تولید خوراک به منظور تامین بچه ماهی و غذای مورد نیاز قفس، پیگیری برنامه های ارتقای دانش فنی و آموزش های تخصصی کارشناسان و بهره برداران پرورش ماهی در قفس و برگزاری کارگاه آموزشی پرورش ماهی در قفس با بهره گیری از کارشناسان خارجی، برگزاری جلسات با بانک کشاورزی به منظور پیگیری تامین تسهیلات بانکی کم بهره (سرمایه ثابت و در گردش) مورد نیاز متقاضیان و پذیرش شناورها و تجهیزات جانبی و ابنیه ساحلی طرح پرورش ماهی در قفس به عنوان بخشی از وثایق، تدوین و ابلاغ شیوه نامه خاص صدور مجوزهای پرورش ماهی در قفس جهت ابلاغ وزیر جهاد کشاورزی و بازنگری دستورالعمل اجرایی ضوابط بهداشتی پرورش ماهی در قفس و برگزاری جلسات با سازمان های بنادر و دریانوردی و دامپزشکی به منظور رفع موانع و مشکلات اشاره نمود.

راهکارهای پیشنهادی برای رفع موانع و مشکلات توسعه نیز عبارتند از: تامین تسهیلات بانکی کم بهره برای سرمایه گذاران و رفع مشکل تامین وثایق، تامین اعتبارات عمرانی مورد نیاز برای تامین خدمات پشتیبانی، مطالعات و انتقال دانش فنی، حمایت از راه اندازی مراکز تکثیر، مولد سازی و اصلاح نژاد مولدین ماهیان دریایی از طریق تشکلهای خصوصی و تشکیل صندوق ملی حمایت از سرمایه گذاران پرورش ماهی در قفس

در جمع بندی موضوع می بایست اذعان نمود که اجرای طرح های پرورش ماهی در قفس به عنوان یکی از پروژه های اقتصاد مقاومتی وزارت جهاد کشاورزی است که مورد تاکید مقامات عالیه کشور و از طرح های ملی کشور بشمار می رود و الزاماً اجرای آن باید در چهارچوب قوانین و استانداردهای تعریف شده انجام گیرد که سازمان شیلات ایران آمادگی ارائه نقطه نظرات کارشناسی از طرف عموم ذینفعان را دارد.

در پایان ضمن تشکر از حوصله شما خانمها و آقایان و مهمانان گرامی، اعلام می نمایم سازمان شیلات ایران شرایط لازم برای حضور و مشارکت شرکت های سرمایه گذار داخلی و خارجی را فراهم نموده و از حضور مسئولان شما استقبال می نماید. زنجیره صنعت پرورش ماهی در دریا ظرفیت های فراوانی برای مشارکت اقتصادی، فنی و تخصصی شرکت های مختلف دارد.